

Кримінальне право

УДК 343.3/.7:341.4

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14367158>

**Дослідження правових аспектів боротьби з організованою
злочинністю в транснаціональному контексті**

Гончарук Владислав Леонідович,

доктор філософії в галузі права, доцент кафедри національної безпеки та
кафедри управління фінансово-економічною безпекою, Інститут безпеки,
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), м. Київ, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-9627-9530>

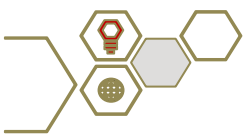
Татаркіна Юлія Ігорівна

кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права та
кримінології, Навчально-науковий інститут № 5, Харківський національний
університет внутрішніх справ, м. Харків, Україна,
<https://orcid.org/0000-0002-5975-7636>

Прийнято: 07.11.2024 | Опубліковано: 30.11.2024

Анотація. Транснаціональна організована злочинність становить одну з найбільших загроз сучасному міжнародному співтовариству, що вимагає ефективної координації між державами для боротьби з її проявами. На особливу увагу заслуговує аналіз юридичних підходів до міжнародної співпраці в цьому контексті.

Мета статті полягає в аналізі правових аспектів протидії організованій злочинності в транснаціональному контексті. Зокрема, в дослідженні

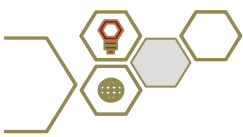
використано порівняльно-правовий підхід для оцінювання ефективності міжнародної співпраці у сфері розслідування та запобігання таким злочинам.

Методи дослідження охоплюють порівняльний аналіз законодавчих актів, міжнародних договорів, судової практики, а також емпіричний розгляд специфіки досудового розслідування. У роботі проаналізовано нормативно-правову базу України та міжнародних партнерів, зокрема Ізраїлю, з урахуванням впливу глобалізації на кримінальний процес у контексті транснаціональної злочинності.

Результати наукової розвідки засвідчили, що юридичні розбіжності між країнами та недоліки міжнародної правової співпраці значно ускладнюють боротьбу з транснаціональними злочинними угрупованнями. Проблеми виконання судових доручень та недостатнє використання спеціальних знань під час досудового розслідування стають значними бар'єрами. Крім того, гармонізація національних і міжнародних правових норм є недостатньою, що негативно впливає на оперативність та результативність судових процедур.

У висновках дослідження наголошено на необхідності вдосконалення міжнародної правової бази для боротьби з транснаціональною організованою злочинністю. Рекомендовано розробити стратегії посилення співпраці між правоохоронними органами різних країн, удосконалити механізми обміну інформацією та гармонізувати національні законодавства. Особливу увагу слід приділити розширенню застосування спеціальних знань у кримінальному процесі для ефективного розслідування складних злочинів, як-от контрабанда та інші економічні правопорушення.

Ключові слова: організовані злочинні угруповання, транснаціональна злочинність та підозрілі фінансові операції, кримінальне право, кримінальний процес та криміналістика, судова експертиза, оперативно-розшукова діяльність.

Research on Legal Aspects of Combating Organised Crime in a Transnational Context

Vladyslav Honcharuk,

Doctor of Philosophy in Law, Associate Professor of the Department of National Security and the Department of Financial and Economic Security Management, Institute of Security, Interregional Academy of Personnel Management (IAPM), Kyiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-9627-9530>

Yuliia Tatarkina,

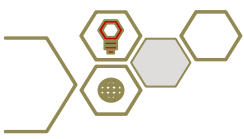
PhD in Law, Associate Professor of the Department of Criminal Law and Criminology, Educational and Scientific Institute No. 5, Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-5975-7636>

Abstract. Transnational organised crime poses one of the greatest threats to the modern international community, which requires effective coordination between States to combat its manifestations. The analysis of legal approaches to international cooperation in this context deserves special attention.

The article's purpose is to analyse the legal aspects of combating organised crime in the transnational context. In particular, the study uses a comparative legal approach to assess the effectiveness of international cooperation in the investigation and prevention of such crimes.

The research methods include a comparative analysis of legislative acts, international treaties, and case law and an empirical examination of the specifics of pre-trial investigation. The paper analyses the legal framework of Ukraine and international partners, particularly Israel, taking into account the impact of globalisation on the criminal process in the context of transnational crime.

The research results show that legal differences between countries and shortcomings of international legal cooperation significantly complicate the fight

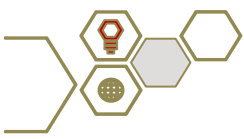
against transnational criminal groups. Problems with the execution of court orders and the insufficient use of specialised knowledge during pre-trial investigations are becoming significant barriers. In addition, the harmonisation of national and international legal norms is insufficient, negatively affecting judicial procedures' efficiency and effectiveness.

The study's conclusions emphasise the need to improve the international legal framework for combating transnational organised crime. Strategies to strengthen cooperation between law enforcement agencies of different countries, improve information exchange mechanisms, and harmonise national legislation are recommended. Particular attention should be paid to expanding the use of specialised knowledge in criminal proceedings for the effective investigation of complex crimes, such as smuggling and other economic offences.

Keywords: organised criminal groups, transnational crime and suspicious financial transactions, criminal law, criminal procedure and forensics, forensic science, operational and investigative activities.

Постановка проблеми. Транснаціональна організована злочинність (далі – ТОЗ) становить серйозну загрозу для міжнародної безпеки та правопорядку. Її масштаби зростають завдяки технологічним інноваціям і глобалізації, що створює виклики для наявних механізмів правового регулювання та міждержавної співпраці.

Сучасні види злочинної діяльності включають торгівлю наркотиками, людьми, фінансові злочини та кіберзлочинність. Торгівля наркотиками є одним із найбільших сегментів кримінальної економіки. За даними ООН, глобальний обсяг цього ринку перевищує \$400 млрд щорічно. Злочинці активно використовують маршрути через нестабільні регіони, що ускладнює їх виявлення. Торгівля людьми як інший вид ТОЗ охоплює близько 25 млн осіб, які щороку стають жертвами сучасного рабства, включаючи примусову працю та сексуальну експлуатацію. Фінансові злочини, як-от відмивання грошей та ухилення від сплати податків, спричиняють значні економічні втрати,

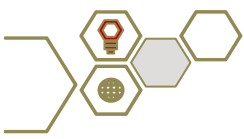
створюючи «тіньову» економіку. Кіберзлочинність стає основним викликом для безпеки цифрового середовища: щорічні збитки від атак, хакерства та крадіжки даних перевищують \$6 трлн.

Ефективна боротьба з ТОЗ потребує міжнародної співпраці. Приклади успішної взаємодії включають діяльність Європолу, що координує заходи проти злочинності в країнах ЄС, Інтерполу, який забезпечує обмін інформацією між 195 країнами, та ООН, чия Палермська конвенція є ключовим міжнародним інструментом. Однак ці механізми мають недоліки, зокрема недостатню швидкість реагування, обмежений обмін інформацією та прогалини в імплементації конвенцій.

Загрози ТОЗ виходять за межі кримінального характеру: вони підривають економіки, посилюють корупцію, дестабілізують уряди та порушують права людини. Новий науковий внесок дослідження полягає в розробленні моделі гармонізації правових систем, яка передбачає створення єдиного міжнародного реєстру злочинців, розширення юрисдикції міжнародних судів та використання блокчейн-технологій для оперативного обміну даними.

Необхідно чітко окреслити аспекти, що потребують правового вдосконалення. Це включає заповнення прогалин у міжнародних конвенціях, які дозволяють злочинцям уникати покарання через розбіжності в юрисдикціях. Запропонована модель гармонізації правових систем передбачає створення стандартизованого правового поля для ефективнішого притягнення злочинців до відповідальності, зокрема через інноваційні технології та модернізовані механізми співпраці між державами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові праці у сфері боротьби з організованою злочинністю в транснаціональному контексті демонструють широке різноманіття підходів, спрямованих на розв'язання цієї складної проблеми. Зокрема, в роботах С. В. Безпалька, І. В. Кріцак, Д. М. Тимчишина та О. В. Маника [1] проведено аналіз сучасних концепцій протидії організованим злочинності, що дозволяє виявити найбільш ефективні стратегії та інструменти правового регулювання. Важливим внеском цих

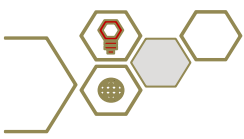
досліджень є пропозиція багаторівневого підходу до гармонізації національних і міжнародних правових норм, проте такі моделі потребують подальшого тестування в умовах реальної практики.

Дослідження В. П. Мороза, К. О. Чаплинського, М. Г. Богуславського та М. О. Волошиної [2] висвітлюють специфічні аспекти боротьби з організованою злочинністю в Україні, наголошуючи на важливості адаптації міжнародних стандартів до національного контексту. Значущим є внесок науковців у виявлення прогалин у правовому регулюванні, однак недостатньо уваги приділено проблемам кіберзлочинності, що є критичною загрозою в умовах цифровізації. Також важливим є аналіз правових способів боротьби з організованою злочинністю в Україні, запропонований О. В. Шамарою [3], який виділяє проблеми законодавчого врегулювання, що потребують змін у національному правовому полі для кращої інтеграції з міжнародними нормами.

На необхідність розширення співпраці між національними спецслужбами та міжнародними організаціями, як-от Європол та Інтерпол, вказують Ю. В. Луценко та А. В. Тарасюк [4]. Проте, хоча автори акцентують на важливості обміну інформацією, вони лише поверхнево зачіпають питання забезпечення конфіденційності та юридичної відповідальності під час оброблення таких даних [5].

Стратегічну значущість правової допомоги й екстрадиції між Україною та ЄС у боротьбі з транснаціональною злочинністю підкреслюють А. Хоменко, В. Шевченко та А. Кисельов [6], надаючи рекомендації щодо гармонізації українського законодавства з європейськими нормами, котрі можуть слугувати основою для розроблення нових стандартів, але в роботі дослідників залишаються відкритими питання щодо фінансової підтримки таких ініціатив.

У дослідженні С. Р. Сулейманової [7; 8] акцентовано на вдосконаленні судових процедур у транснаціональному контексті. Авторка пропонує практичні рекомендації щодо модернізації механізмів взаємодії судових органів різних країн, що є актуальним для подолання юридичних бар'єрів. Водночас робота

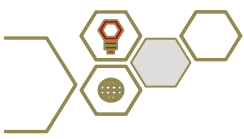

потребує більш глибокого аналізу можливостей інтеграції нових технологій у судову практику.

Використання спеціальних знань у досудовому розслідуванні, що є важливим аспектом для підвищення ефективності правоохоронних органів у боротьбі з організованими злочинними групами, досліджує А. М. Тимчишин [9; 12]. Автор акцентує увагу на необхідності інтеграції новітніх технічних і наукових досягнень, зокрема в галузі криміналістики, що дозволяє правоохоронцям реагувати на злочини, що здійснюються з використанням сучасних технологій. Водночас одним з обмежень наукової праці є відсутність деталізованого опису правових механізмів, які забезпечували б законність і етичність використання таких інновацій. Це питання формує основу нашого дослідження, яке буде спрямоване на розроблення чітких процедур і правових рамок для використання спеціальних знань.

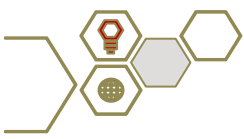
У роботах Т. В. Казіка [10] досліджено механізми співпраці України з Європолем, що є ключовим елементом у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю. Автор наголошує на важливості створення багаторівневої стратегії для забезпечення ефективної координації між правоохоронними органами різних країн та обміну інформацією. Новизна підходу полягає у впровадженні інтеграційних механізмів для спільних операцій. Проте в роботі недостатньо висвітлено технічні та правові бар'єри, які можуть виникнути в процесі такої співпраці, що буде враховано в нашому дослідженні для створення рекомендацій з усунення цих перешкод.

Аналіз таких сучасних викликів, як кіберзлочинність і тероризм, представлений у працях [11; 13], демонструє наявність прогалин у правових інструментах для їх запобігання. Зокрема, дослідники вказують на складність інтеграції національних законодавств у міжнародні механізми боротьби зі злочинами, що здійснюються в цифровому просторі. Наше дослідження буде спрямовано на адаптацію чинних правових норм до цих викликів шляхом розроблення уніфікованих стандартів для правоохоронних органів.

Таким чином, аналіз показує, що попередні дослідження формують міцну теоретичну основу для створення нових механізмів боротьби з транснаціональною організованою злочинністю. Однак важливими напрямками для подальших досліджень залишаються інтеграція технологій, розроблення уніфікованих процедур і усунення прогалин у правовому регулюванні кіберзлочинності та фінансових кримінальних правопорушень. Результати цих досліджень можуть бути застосовані для вдосконалення міжнародної співпраці, гармонізації правових систем та формування нових стандартів у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю, що забезпечить більшу ефективність і зменшить ризики для глобальної безпеки.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. У дослідженні правових аспектів боротьби з організованою злочинністю в транснаціональному контексті залишаються кілька нерозв'язаних або недостатньо досліджених питань, які мають велике значення для поглибленого розуміння цієї проблеми. Зокрема, існують прогалини щодо ефективності та правових засад міжнародної співпраці між країнами в боротьбі з транснаціональними злочинами в контексті глобалізації і нових форм злочинності, як-от кіберзлочинність або тероризм. Наприклад, у країнах із загальним правом (США) використовується прецедентне право, тоді як у більшості європейських країн діє континентальна система права, заснована на кодифікованих законах. Це може створювати труднощі в гармонізації процедур екстрадиції, збору доказів і допуску їх у суді. По-друге, значні відмінності спостерігаються у визначенні злочинів і підходах до їх криміналізації, що обмежує можливості правоохоронних органів в ефективному переслідуванні кримінальних правопорушників, які використовують такі прогалини для уникнення відповідальності. По-третє, санкції за одні й ті самі злочини можуть суттєво відрізнятися між країнами, що створює дисбаланс у співпраці. Це викликає труднощі у видачі осіб, які розшукуються за такі кримінальні правопорушення, адже деякі країни відмовляються екстрадувати осіб до держав, де їм може загрожувати жорстоке або нелюдське покарання.

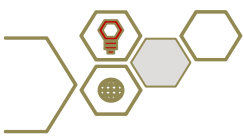

Нарешті, різниця в правових культурах впливає на рівень довіри між країнами. Держави можуть мати сумніви щодо доброчесності або ефективності судової системи іншої країни, що гальмує розвиток співпраці.

У дослідженні боротьби зі злочинними угрупованнями Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності виявляє низку недостатньо ефективних положень, які потребують удосконалення. Зокрема, стаття 16, яка стосується екстрадиції, не передбачає чітких механізмів розв'язання конфліктів юрисдикції між державами, що призводить до затримок у видачі підозрюваних осіб. Також існують труднощі з гармонізацією підстав для екстрадиції через різні правові системи держав-учасниць, що часто стає перешкодою в ефективному переслідуванні злочинців. У статті 18, яка регламентує міжнародну правову допомогу, спостерігаються прогалини в процедурі обміну інформацією. Зокрема, відсутність єдиних стандартів щодо збереження конфіденційності або захисту даних ускладнює взаємодію між країнами. В умовах кіберзлочинності це стає особливо актуальним, адже швидкість і точність передачі даних є критично важливими для реагування на загрози. Крім того, стаття 27, яка передбачає співпрацю між правоохоронними органами, не містить достатньо конкретних механізмів для створення постійних міжнародних груп або платформ обміну інформацією. Отже, брак належного технічного забезпечення й інтеграційних інструментів гальмує ефективність таких ініціатив.

Для подолання цих обмежень пропонується вдосконалити положення Конвенції шляхом включення механізмів розв'язання конфліктів юрисдикції, стандартизації процедур екстрадиції, а також створення єдиного міжнародного реєстру кримінальних правопорушників. Це дозволить забезпечити прозорість і оперативність у видачі підозрюваних. Також доцільно імплементувати механізми оперативного обміну інформацією через єдині цифрові платформи, які би відповідали стандартам захисту даних та конфіденційності. Це сприятиме ефективній боротьбі з кіберзлочинністю і тероризмом.

Недостатнє правове врегулювання аспектів міжнародної співпраці, зокрема відсутність чітких протоколів спільних слідчих груп або розбіжності у

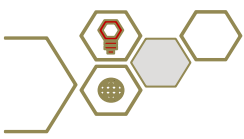
визначенні злочинів, обмежує ефективність загальної стратегії боротьби із транснаціональними злочинами. Рекомендується розробити типові угоди для гармонізації кримінальних кодексів держав-учасниць та створення єдиних стандартів збору доказів, які будуть прийнятними в усіх країнах. Удосконалення таких механізмів допоможе забезпечити більш ефективну співпрацю між державами, зокрема в розслідуванні злочинів і переслідуванні злочинців, що матиме суттєвий вплив на підвищення глобальної безпеки.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження правових механізмів боротьби із транснаціональною організованою злочинністю, виявлення проблем міжнародної співпраці та надання пропозицій щодо вдосконалення чинних правових норм.

Завдання статті:

- 1) оцінити ефективність міжнародних правових механізмів боротьби із транснаціональною організованою злочинністю;
- 2) проаналізувати правові підходи та національні правові системи в контексті міжнародної співпраці;
- 3) розробити пропозиції щодо вдосконалення правових механізмів у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю.

Матеріали та методи. Основними матеріалами дослідження є міжнародні правові акти, угоди та конвенції, зокрема Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності (2000), Конвенція Ради Європи про боротьбу з організованою злочинністю та національні законодавства окремих країн, що стосуються цієї проблематики. Для більш глибокого розуміння правових підходів до такої теми також використовувалися національні закони та підзаконні акти, що регулюють питання боротьби з організованими злочинними угрупованнями та міжнародними злочинами. У дослідженні використовувалися практичні матеріали, зокрема статистичні дані про випадки міжнародних злочинів, як-от торгівля людьми, наркотиками, зброєю, а також випадки міжнародних терористичних загроз. Ці дані були отримані через звіти таких міжнародних організацій, як ООН, Інтерпол, Європол, а також через національні

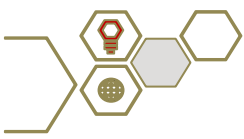
органи статистики та правоохоронні органи. Статистичні дані відібрано за певними критеріями, зокрема за типом злочинів, географічним розподілом та часом вчинення злочинів, що дозволяє зібрати достовірну інформацію для аналізу міжнародних загроз.

Для забезпечення достовірності даних використовувався тріадний підхід перевірки інформації: порівняння даних із різних міжнародних організацій, перевірка статистичних показників через урядові звіти та консультації з експертами в цій галузі.

Метод правового аналізу використовувався для виявлення прогалин у правових системах різних країн, а також для аналізу ефективності міжнародних угод, як-от Конвенція ООН та Конвенція Ради Європи. Наприклад, у Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності відсутня чітка регламентація уніфікованих механізмів екстрадиції або криміналізації нових форм злочинів, зокрема кіберзлочинності. Окрім цього, різниця в підходах до боротьби з корупцією та незаконними фінансовими операціями між країнами ЄС, США та Україною також ускладнює ефективну міжнародну співпрацю.

Метод порівняльного правознавства дозволив виявити спільні риси та відмінності в правових підходах, що може вплинути на ефективність міжнародної співпраці. Порівняльний аналіз дозволив виявити, наприклад, відмінності в підходах до екстрадиції та правового статусу кримінальних правопорушників в Україні та інших державах, зокрема країнах ЄС та США.

До нового підходу в методології дослідження слід віднести інтеграцію кількох методів правового аналізу та порівняльного правознавства, що дозволяє глибше оцінити не тільки ефективність наявних міжнародних механізмів, а й їх застосування на практиці в різних правових системах. Важливим доповненням стало використання статистичних даних для підтвердження актуальних проблем у боротьбі з транснаціональними злочинними угрупованнями, що забезпечило більш обґрунтовані висновки про ефективність конкретних законодавчих ініціатив.

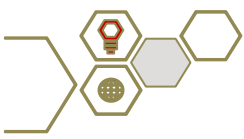

Комбінація правового аналізу та порівняльного правознавства дозволила досягти нових наукових результатів, зокрема виявити конкретні прогалини в міжнародних угодах, які перешкоджають ефективній боротьбі з транснаціональними злочинними угрупованнями. Крім того, порівняння національних підходів до боротьби з організованою злочинністю дозволило сформулювати рекомендації для покращення міжнародної співпраці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Організована злочинність як соціально-правове явище має складну структуру, що об'єднує різноманітні злочинні дії, які здійснюються групами осіб з чітко визначеними цілями отримання вигоди. Її визначення залежить від правової системи кожної країни, але загальними характеристиками є структурованість, довготривалість функціонування та координація дій учасників. На практиці теоретичні положення щодо організованої злочинності знаходять застосування в кількох ключових напрямках боротьби з транснаціональними угрупованнями [1; 22].

Одним з основних способів використання теоретичних знань є розроблення стратегій боротьби з організованою злочинністю на національному і міжнародному рівнях. Моделі структури злочинних угруповань дозволяють краще розуміти механізми функціонування таких груп і визначати слабкі місця для правоохоронного втручання. Наприклад, у роботі з транснаціональними мережами використовується аналіз їхніх фінансових потоків, що дозволяє ідентифікувати ключових учасників і розробляти стратегії боротьби з відмиванням грошей.

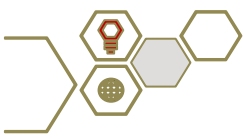
На основі теоретичних досліджень розробляється нормативно-правова база, яка враховує сучасні форми злочинності, включаючи кіберзлочинність та тероризм. Наприклад, положення Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності слугують основою для гармонізації законодавства різних країн, особливо в питаннях екстрадиції, обміну інформацією та взаємної правової допомоги. На практиці це дозволяє ефективніше співпрацювати правоохоронним органам різних країн у протидії транснаціональним злочинним мережам.

Теоретичні моделі поведінки злочинних угруповань впроваджуються в тактику розслідування кримінальних правопорушень. Використання інструментів криміналістичного аналізу, як-от аналіз великих даних, мережевий аналіз і штучний інтелект, дозволяє правоохоронцям відстежувати зв'язки між учасниками угруповань, прогнозувати їхні дії та попереджати злочини. Наприклад, використання спеціалізованих алгоритмів для моніторингу транзакцій у банківських системах допомагає виявляти підозрілі фінансові операції. На рівні міжнародної співпраці теоретичні положення слугують базою для створення спільних оперативних груп, зокрема тих, що діють під егідою Інтерполу чи Європолу. Вони займаються координацією дій правоохоронних органів різних країн, обміном розвідувальною інформацією та спільним проведенням операцій проти транснаціональних угруповань. Крім того, теоретичні напрацювання використовуються для розроблення програм профілактики та ресоціалізації, що спрямовані на зменшення залучення нових учасників у злочинні угруповання. Ці програми включають створення соціально-економічних умов, які мінімізують ризики потрапляння молоді в кримінальне середовище.

Таким чином, теоретичні підходи до вивчення організованої злочинності забезпечують основу для вдосконалення практичних механізмів боротьби із цим явищем, дозволяючи правоохоронним органам реагувати на виклики сучасної злочинності.

З огляду на міжнародний характер цих злочинів боротьба з транснаціональною організованою злочинністю потребує скоординованих дій на глобальному рівні. В. Малюк підкреслює, що ефективна протидія транснаціональній злочинності можлива лише за умов впровадження скоординованих заходів, які базуються на міжнародних стандартах і враховують специфіку національного правового поля. Зокрема, важливими елементами такої стратегії є адаптація міжнародного досвіду, удосконалення законодавчої бази, а також зміцнення міжвідомчої та міжнародної співпраці [16]. Застосування національних заходів безпеки і кримінального правосуддя часто є недостатнім

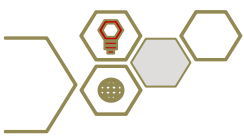

для боротьби з такими угрупованнями, оскільки ці злочини часто вимагають міжнародної співпраці між країнами, що включає екстрадицію злочинців, обмін розвідданими, спільні слідчі дії та координацію правових механізмів у різних юрисдикціях. ООН, Європейський Союз, Інтерпол й інші міжнародні організації відіграють важливу роль у забезпеченні глобальної співпраці в боротьбі з транснаціональними злочинними угрупованнями, а також у розробленні міжнародних стандартів і правових інструментів для протидії цим загрозам.

Саме через необхідність узгодження дій на міжнародному рівні та ефективного використання правових механізмів сучасна боротьба з організованою злочинністю потребує постійного розвитку міжнародного співробітництва, що є основою для створення ефективної системи правового реагування на ці виклики [3].

Правові основи боротьби із транснаціональною злочинністю на міжнародному рівні сформовані через низку угод, конвенцій та резолюцій, які надають державам і міжнародним організаціям інструменти для боротьби із цим явищем, що не обмежується національними кордонами і потребує глобальних зусиль для ефективної протидії.

Одним з основних міжнародних документів, який став ключовим у цій сфері, є Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності [18], яку було прийнято у 2000 році в Палермо. До цієї Конвенції додаються три Протоколи ООН, що стосуються конкретних аспектів організованої злочинності. Протокол проти торгівлі людьми визначає норми щодо запобігання та покарання за такі злочини [19], Протокол проти контрабанди мігрантів через землю, море і повітря [20] дає механізми для боротьби з нелегальним міграційним потоком, а Протокол проти виготовлення та розповсюдження вогнепальної зброї встановлює міжнародні правила з її обігу [21]. Ці документи є важливими інструментами для міжнародної співпраці, оскільки вони визначають загальноприйняті стандарти та обов'язки для держав у боротьбі з цими злочинами.

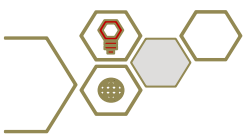

Одним із головних аспектів ефективності цієї Конвенції є її сприяння розвитку співпраці між країнами через такі механізми, як обмін інформацією та взаємна правова допомога. Це дозволяє правоохоронним органам різних держав координувати свої зусилля в боротьбі з транснаціональними злочинними угрупованнями, що включають такі злочини, як наркоторгівля, контрабанда, торгівля людьми та фінансові махінації. Однак на практиці застосування Конвенції супроводжується низкою проблем.

По-перше, країни з різними правовими системами стикаються з труднощами в гармонізації своїх законодавств щодо криміналізації злочинів, що ускладнює ефективну співпрацю. По-друге, різниця в правових культурах, особливо в контексті прав людини та процедур екстрадиції, може призводити до затримок у виконанні міжнародних запитів. Ще однією проблемою є дефіцит конкретних механізмів для швидкого реагування на нові форми злочинності, зокрема кіберзлочинність. Злочинні угруповання все частіше використовують новітні технології для здійснення своїх незаконних операцій, і поточні інструменти Конвенції не завжди здатні ефективно охоплювати ці нові загрози. Проблеми виникають також через недостатню координацію між різними міжнародними організаціями, як-от Інтерпол, Європол, та національними правоохоронними органами.

Конвенція ООН створює основи для міжнародної співпраці, але її практичне застосування обмежене через відсутність єдиного стандарту для проведення розслідувань та переслідування злочинців, що дає можливість злочинним угрупованням використовувати різні правові прогалини. Унаслідок цього, хоча Конвенція значно покращила міжнародну співпрацю в боротьбі з організованою злочинністю, вона потребує оновлення і вдосконалення з урахуванням нових викликів, таких як кіберзлочинність, тероризм та міжнародна фінансова злочинність.

Рекомендується запровадити механізми для швидкого обміну інформацією між країнами, а також удосконалити правові процедури для розв'язання конфліктів юрисдикції, що дозволить зменшити затримки в процесах екстрадиції

та виконання міжнародних запитів. Додатково для боротьби з новими формами злочинності важливо розвивати спільні платформи для обміну даними і створювати інструменти для захисту від цифрових загроз.

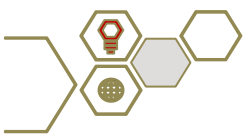
Ще одним важливим міжнародним інструментом є Конвенція ООН проти корупції [17], що була ухвалена у 2003 році. Це глобальний договір, який спрямований на боротьбу з корупцією, яка часто є однією з основ організованої злочинності. Конвенція вимагає від країн-учасниць запровадження механізмів для виявлення, попередження та покарання за корупційні правопорушення, які можуть сприяти злочинним угрупованням.

На регіональному рівні Європейський Союз розробив низку юридичних інструментів, які сприяють боротьбі з організованою злочинністю серед країн-членів. Одним із таких інструментів є Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом [16], яка також охоплює питання організованих злочинних угруповань, які займаються терористичною діяльністю. Крім того, важливою є Рамкова програма ЄС для боротьби з організованою злочинністю, що визначає стратегії для підтримки співпраці між правоохоронними органами різних держав [22].

Інтерпол як міжнародна організація, що сприяє міжнародному поліцейському співробітництву, має великий вплив на боротьбу з транснаціональною організованою злочинністю. Інтерпол забезпечує обмін кримінальною інформацією між країнами і координує зусилля на міжнародному рівні для боротьби з різними видами організованої злочинності, включаючи кіберзлочинність, наркоторгівлю та торгівлю людьми.

Також важливу роль відіграють місцеві угоди між країнами, що допомагають забезпечити конкретну співпрацю в боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю. Такі угоди включають процедури для екстрадиції злочинців, забезпечення спільних розслідувань та обміну доказами.

Усі ці міжнародні інструменти і механізми сприяють створенню правової бази для боротьби з організованою злочинністю, сприяючи розбудові міжнародного правопорядку та зміцненню ефективних засобів боротьби із цими

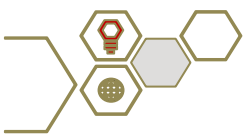
глобальними загрозами. Вони створюють систему міжнародної співпраці, де держави можуть обмінюватися інформацією, ділитися ресурсами та працювати спільно для забезпечення безпеки на глобальному рівні.

Транснаціональна організована злочинність є однією з найбільших загроз для глобальної безпеки та правопорядку. Її масштаби та складність вимагають інтегрованого міжнародного підходу до боротьби із цією проблемою. Організації, які займаються міжнародною співпрацею в правоохоронній сфері, відіграють вирішальну роль у координації зусиль держав, сприяючи ефективному обміну інформацією, спільним розслідуванням і реалізації правових норм на міжнародному рівні [2; 116]. Основними міжнародними організаціями, які займаються цією проблемою, є Організація Об'єднаних Націй (ООН), Інтерпол та Європол. Вони працюють на різних рівнях, забезпечуючи юридичну і практичну підтримку країнам для боротьби з транснаціональними злочинними мережами (табл. 1).

Таблиця 1

Роль міжнародних організацій у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю

Організація	Основні функції та роль	Спільні зусилля в боротьбі з організованою злочинністю
ООН	Розроблення міжнародних конвенцій, стандартів та резолюцій. Координація міжурядових зусиль. Створення платформ для правової допомоги та взаємодії між державами	Створення правових основ для боротьби з міжнародною організованою злочинністю, зокрема через Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності
Інтерпол	Міжнародне поліцейське співробітництво, розшук осіб, обмін інформацією. Координація операцій та допомога в розслідуваннях	Збір і обмін інформацією про злочинців, організація міжнародних розслідувань та операцій. Забезпечення координації між національними правоохоронними органами

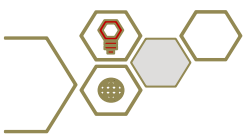

Європол	Платформа для співпраці між правоохоронними органами ЄС. Аналіз злочинної діяльності, підтримка спільних розслідувань	Визначення тенденцій та загроз, координація розслідувань у межах ЄС, спільні операції з боротьби з організованою злочинністю, кіберзлочинністю, тероризмом та іншими видами транснаціональних злочинів
---------	---	--

Джерело: створено авторами на основі [6].

Міжнародні організації, як-от ООН, Інтерпол і Європол, є основою глобальної співпраці в боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю. ООН через свої конвенції та резолюції створює правові рамки для боротьби із цією проблемою, тоді як Інтерпол і Європол забезпечують координацію між національними правоохоронними органами, обмін інформацією та спільні операції. Системи екстрадиції, правова допомога, обмін інформацією та розвідка дозволяють боротися з кримінальними угрупованнями, що діють на міжнародному рівні. Важливість цих організацій у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю не можна недооцінювати, оскільки їх діяльність дозволяє значно підвищити ефективність міжнародного правопорядку та забезпечити безпеку на глобальному рівні.

Міжнародні правові механізми співпраці є основою ефективної боротьби із транснаціональною організованою злочинністю. Одним із ключових інструментів є екстрадиція – процес, який дозволяє одній країні передавати підозрюваних чи засуджених осіб до іншої країни для судового розгляду або відбуття покарання. Екстрадиція має важливе значення в боротьбі з організованою злочинністю, оскільки злочинці часто пересуваються між країнами, намагаючись уникнути правосуддя, й ефективна екстрадиція допомагає забезпечити їх покарання. Багато міжнародних угод, зокрема Європейська конвенція про екстрадицію, регулюють цей процес, установлюючи стандарти для оперативної передачі злочинців між країнами [13].

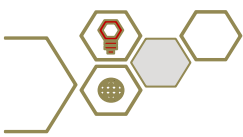

Правова допомога є ще одним важливим інструментом міжнародної співпраці. Це включає взаємодію між країнами для правової підтримки в розслідуванні та судовому процесі, а саме надання доказів, свідчень, доступу до документів і матеріалів розслідування, а також допомогу в проведенні судових процедур. Це є особливо важливим у випадках, коли організовані злочинні групи діють у кількох країнах одночасно, що ускладнює локальні правові процедури.

Розвідка та обмін інформацією також є частиною міжнародної співпраці, який дозволяє країнам та міжнародним організаціям отримувати і передавати інформацію про кримінальні дії та злочинні угруповання, що діють на глобальному рівні. Системи для обміну інформацією, як-от бази даних Інтерполу чи Європолу, дозволяють правоохоронним органам миттєво отримувати актуальні дані про розшукуваних осіб, злочини, які здійснюються в межах кількох країн, і навіть аналізувати нові методи, що використовуються організованими злочинними групами. Це дозволяє ефективно планувати операції з боротьби з міжнародними злочинцями та відстежувати зміну злочинних схем.

У сукупності такі міжнародні організації та правові механізми, як екстрадиція, правова допомога, розвідка та обмін інформацією, є необхідними елементами глобальної боротьби із транснаціональною організованою злочинністю. Вони сприяють швидкому й ефективному реагуванню на злочинні мережі, зміцнюють правопорядок у країнах і допомагають забезпечити правосуддя навіть у випадку, коли злочинці переховуються за кордонами національних юрисдикцій.

Боротьба з організованою злочинністю є одним із головних завдань правоохоронних органів у багатьох країнах світу. З огляду на різноманітність підходів до розв'язання цієї проблеми важливо порівняти законодавчі та правові ініціативи різних держав. Національні підходи до боротьби з організованою злочинністю можуть суттєво відрізнятися залежно від правових традицій, соціально-економічної ситуації та міжнародних зобов'язань країн. У цьому контексті особливості національних законодавств України, США та країн Європейського Союзу є цікавим прикладом для аналізу, оскільки кожна із цих

держав має свій власний підхід до регулювання боротьби з організованою злочинністю (табл. 2).

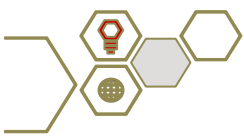
Таблиця 2

Порівняння законодавства різних країн у боротьбі з організованою злочинністю

Країна	Законодавчі ініціативи	Особливості підходу	Міжнародна співпраця
Україна	Кримінальний кодекс України, закони про боротьбу з організованою злочинністю, реформування правоохоронних органів	Активне впровадження європейських стандартів, посилення покарань за організовану злочинність, розвиток спеціалізованих підрозділів	Співпраця з Європолем, Інтерполом, участь у міжнародних конвенціях та ініціативах щодо боротьби із транснаціональною злочинністю
США	Закон РІКО (Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act), федеральні та штатні закони, спеціалізовані підрозділи	Застосування широкого спектра заходів для боротьби з організованими злочинними угрупованнями, включаючи конфіскацію активів	Активна співпраця з Інтерполом, Європолем, а також інші двосторонні угоди з країнами для боротьби з міжнародною злочинністю
ЄС	Рамкові рішення ЄС, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, рішення Європейського парламенту	Гармонізація національних законодавств у боротьбі з організованою злочинністю, зокрема через установлення спільних стандартів для правоохоронних органів	Спільні операції з Інтерполом, активна участь у програмі ЄС щодо боротьби з організованою злочинністю та тероризмом

Джерело: створено авторами на основі [10].

Порівняння законодавства України, США та Європейського Союзу в боротьбі з організованою злочинністю виявляє суттєві відмінності в підходах до криміналізації, покарання та міжнародної співпраці. Однак усі три правові

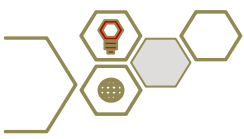

системи мають спільну мету – зниження рівня організованої злочинності та посилення співпраці між державами для боротьби із транснаціональними злочинними угрупованнями.

Законодавство України щодо організованої злочинності розвивалося значною мірою після 1991 року, коли країна здобула незалежність, і стало частиною міжнародних правових механізмів боротьби із транснаціональними злочинами. Одним з основних актів є Кримінальний кодекс України, який передбачає криміналізацію діяльності організованих злочинних угруповань, тероризму, корупції, наркоторгівлі та інших тяжких кримінальних правопорушень. Законодавство спрямовано на активну міжнародну співпрацю в рамках різних угод і конвенцій, як-от Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності. Однак на практиці співпраця часто ускладнюється через правові та адміністративні бар'єри, а також через проблему організованих кримінальних груп, які мають значний вплив на державні структури.

У США боротьба з організованою злочинністю стала важливою частиною національної стратегії безпеки після прийняття Закону про боротьбу з організованою злочинністю (RICO Act) 1970 року, який дозволяє покарання не тільки за самі злочини, але й за участь у злочинних угрупованнях. США активно використовують правові механізми для міжнародної співпраці, зокрема в межах Інтерполу, Європолу та через двосторонні угоди про правову допомогу. Однак, незважаючи на потужні інструменти, у США виникають проблеми з юрисдикцією та взаємною правовою допомогою, зокрема у випадках, коли правові системи інших країн мають значні відмінності в підходах до криміналізації певних злочинів.

Європейський Союз активно працює над уніфікацією законодавства в боротьбі з організованою злочинністю. Одним з основних інструментів є Директиви ЄС та Рішення Ради ЄС, які сприяють інтеграції законодавств країн-членів для спільної боротьби з тероризмом, торгівлею людьми, наркоторгівлею та іншими злочинами. Європейський Союз також активно співпрацює через Європол та Євроюст, що дозволяє ефективно обмінюватися інформацією між

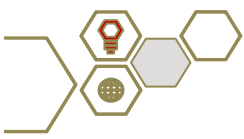

правоохоронними органами країн-членів. Однак, незважаючи на гармонізацію законодавства, в ЄС також спостерігаються проблеми, зокрема з виконанням національних законів у рамках спільних ініціатив, через різні правові культури та рівень довіри між державами.

Отже, законодавчі ініціативи України, США та ЄС мають значний вплив на міжнародну співпрацю в боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю, однак їх ефективність часто знижується через різницю в підходах до криміналізації злочинів, правових процедурах та стандартів покарання. Україна, хоча й активно розвиває міжнародні зв'язки, все ще стикається з проблемами в інтеграції своїх стандартів з міжнародними вимогами, особливо в контексті новітніх злочинів, зокрема кіберзлочинності. США мають потужні механізми, але ускладнення в юрисдикції іноді заважають швидкому реагуванню на міжнародні злочинні угруповання. ЄС, з одного боку, має спільний правовий простір, однак відсутність єдиного стандарту для всіх країн-членів ще обмежує його потенціал у боротьбі з організованою злочинністю на міжнародному рівні.

Незважаючи на ці труднощі, все три підходи сприяють посиленню міжнародної співпраці, особливо через створення спільних платформ для обміну інформацією та координації дій між правоохоронними органами. Водночас для поліпшення ефективності цієї співпраці важливо посилювати взаємне визнання судових рішень, стандартизувати процедури екстрадиції та створювати гнучкі механізми реагування на нові форми злочинності (кіберзлочинність).

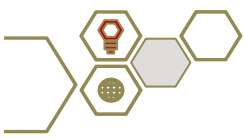
Адаптація національних законів до міжнародних стандартів є важливою складовою частиною правової реформи в багатьох країнах, зокрема в боротьбі з організованою злочинністю. Це процес, який включає перегляд національних нормативно-правових актів, приведення їх у відповідність до міжнародних угод, конвенцій та стандартів, що визначають правила боротьби з транснаціональною злочинністю [14]. Проте імплементація міжнародних норм на національному рівні стикається з низкою серйозних викликів та проблем, серед яких головними є юридичні, політичні та соціальні відмінності між країнами. Різні правові системи, традиції та підходи до кримінального права можуть ускладнювати

адаптацію міжнародних стандартів. Наприклад, країни з континентальною правовою системою можуть зіткнутися з проблемами в застосуванні англосаксонських підходів до кримінального процесу, зокрема в питаннях доказування та процедур екстрадиції. Іншим важливим викликом є відсутність достатніх ресурсів для ефективної імплементації міжнародних стандартів, особливо в країнах, що переживають соціально-економічну або політичну нестабільність [4]. Зокрема, в Україні після 2014 року, зважаючи на повномасштабну війну та економічні труднощі, імплементація реформ вимагає значних зусиль у створенні інфраструктури для боротьби з організованою злочинністю, забезпечення належного фінансування правоохоронних органів та вдосконалення системи судочинства [5].

Також часто зустрічаються проблеми, пов'язані з політичною волею на національному рівні. У деяких випадках політична еліта може не бажати впроваджувати зміни, які можуть підірвати її позиції або порушити економічні інтереси. Це може стати серйозною перешкодою для ефективного застосування міжнародних стандартів, навіть якщо законодавство формально адаптоване. Крім цього, на міжнародному рівні існує проблема різного розуміння термінів і норм, що можуть виникати під час реалізації угод між країнами. Наприклад, різні країни можуть мати різні підходи до визначення того, що вважається «організованою злочинною групою» або які кримінальні діяння підпадають під поняття «корупція». Це може призвести до правових колізій та затримок у правозастосуванні.

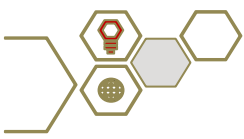
Отже, хоча адаптація національних законів до міжнародних стандартів є необхідною для боротьби із транснаціональною організованою злочинністю, процес реалізації цих норм на практиці стикається з численними труднощами. Виклики, пов'язані з юридичними, політичними та економічними аспектами, вимагають від країн не лише формальної імплементації міжнародних норм, а й розвитку внутрішніх інституцій, здатних ефективно застосовувати ці стандарти в боротьбі з організованою злочинністю.

Для досягнення ефективних результатів у боротьбі зі злочинними угрупованнями необхідно створити сприятливі умови на всіх рівнях. Правові фактори включають гармонізацію національних законодавств із міжнародними стандартами, створення незалежних судових систем і підтримку правового порядку. Організаційні фактори передбачають створення спеціалізованих міжвідомчих органів, здатних оперативно реагувати на міжнародні виклики. Політичні фактори включають політичну волю урядів держав забезпечити ефективну співпрацю з міжнародними організаціями та сусідніми країнами, що необхідно для успішної боротьби з організованою злочинністю. Тільки в разі забезпечення національної та міжнародної координації, створення належної правової та організаційної інфраструктури можна досягти реальних результатів у боротьбі з транснаціональними злочинними угрупованнями.

Висновки. Значення міжнародного співробітництва в боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю важко переоцінити. Сучасні злочинні угруповання мають гнучку та міжнародну структуру, що вимагає від держав ефективної координації дій на глобальному рівні. Як показують дослідження, міжнародні організації, як-от Інтерпол, Європол та ООН, уже значною мірою сприяють обміну інформацією та наданню оперативної допомоги. Однак існують певні прогалини, зокрема щодо відсутності єдиних стандартів для обміну даними, недостатнього інтеграційного рівня між країнами та правовими системами. Наприклад, існує потреба в поліпшенні механізмів взаємної правової допомоги та уніфікації законодавчих підходів щодо криміналізації певних злочинів, як-от кіберзлочинність і торгівля людьми. Результати дослідження підтверджують, що подальше вдосконалення міжнародних механізмів та інтеграція новітніх технологій можуть значно підвищити ефективність співпраці між державами.

Кожна країна має своє законодавство, що відображає специфіку її правової культури та кримінологічної практики. Проте для боротьби з транснаціональною організованою злочинністю необхідно, щоб національні законодавства адаптувалися до міжнародних стандартів. Законодавчі ініціативи України, США

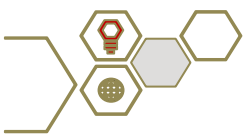

та країн ЄС мають спільні риси, а саме: акцент на криміналізації організованих злочинних угруповань, посилення відповідальності за злочини з міжнародним елементом і розширення можливостей для міжнародної співпраці. Однак на практиці існують проблеми з їх застосуванням через відмінності в правових системах, як-от різниця в підходах до екстрадиції, статусу злочинів або механізмів боротьби з корупцією. З огляду на ці фактори важливим є розроблення пропозицій щодо інтеграції національних законодавств у міжнародні правові механізми, зокрема через удосконалення процедур взаємної правової допомоги.

Використання сучасних технологій стає важливим напрямом для боротьби з транснаціональною організованою злочинністю. Штучний інтелект та блокчейн можуть значно полегшити аналіз великих обсягів даних та забезпечити прозорість і безпеку транзакцій. Наприклад, штучний інтелект може використовуватися для аналізу зв'язків між учасниками злочинних мереж, прогнозування та виявлення злочинів до того, як їх було скоєно. Блокчейн може бути застосований для забезпечення безпеки та надійності обміну інформацією між правоохоронними органами, гарантуючи її цілісність та неможливість змінювання даних після їх реєстрації.

З урахуванням цих можливостей наступним кроком може бути розроблення єдиної глобальної бази даних, яка буде доступна для правоохоронних органів різних країн. Така база повинна включати дані про підозрюваних, методи злочинної діяльності, матеріальні докази та іншу інформацію, що дозволяє ефективно виявляти та припиняти кримінальні правопорушення в реальному часі. Важливим є спрощення процедур обміну інформацією, зокрема шляхом створення універсальних форматів і протоколів, що дозволяють швидко обмінюватися даними між різними державами.

Дослідження також демонструє, як подальший розвиток міжнародного права може базуватися на цих результатах. Упровадження нових стандартів для обміну інформацією, адаптація національних законодавств до міжнародних вимог, а також інтеграція новітніх технологій можуть стати основою для

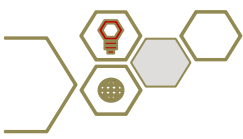

подальшого вдосконалення міжнародного правового механізму боротьби з транснаціональною організованою злочинністю. Це забезпечить не тільки ефективну боротьбу з наявними загрозами, але й створить підґрунтя для адаптації правоохоронців до нових форм злочинної діяльності в майбутньому.

З огляду на викладене є низка пропозицій щодо поліпшення механізмів співпраці між країнами та організаціями. По-перше, необхідно розширити й поглибити міжнародні договори, що стосуються боротьби із транснаціональною організованою злочинністю, зокрема через удосконалення процедур екстрадиції та взаємної правової допомоги. По-друге, важливо створити спільні платформи для обміну інформацією, що дозволять правоохоронним органам швидко реагувати на нові виклики. Окрему увагу слід приділити правовій та технічній допомозі країнам, що мають обмежений доступ до сучасних технологій або недостатньо розвинені інституційно.

Список використаних джерел

1. Безпалько С. В., Кріцак І. В., Тимчишин Д. М., Маник О. В. Вироблення ефективної протидії/боротьби з організованою злочинністю: концептуальний аналіз. *Актуальні проблеми держави і права*. 2024. № 101. С. 18–37. DOI: <https://doi.org/10.32782/apdp.v101.2024.3>
2. Мороз В. П., Чаплинський К. О., Богуславський М. Г., Волошина М. О. *Протидія організованих злочинності в Україні: сучасність та перспективи: монографія*. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 236 с.
3. Шамара О. В. Організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю в Україні: проблеми законодавчого врегулювання. *Інформація і право*. 2024. № 2(49). С. 151–163. DOI: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2024.2\(49\).306196](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2024.2(49).306196)
4. Луценко Ю. В., Тарасюк А. В. Боротьба зі злочинністю та конфіденційне співробітництво: окремі проблеми теорії та практики. *Актуальні проблеми кримінального права: матеріали XIV Всеукр. наук.-теорет. конф.*,

присвяч. пам'яті проф. П. П. Михайленка (Київ, 23 лист. 2023 р.). Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 137–142. URL: <http://surl.li/rvaxtx>

5. Луценко Ю. В. Протидія організованих злочинності: національний та іноземний досвід. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2024. Том 35 (74). № 2. DOI: <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.2/12>

6. Хоменко А., Шевченко В., Кисельов А. Досвід України та Євросоюзу у протидії організованих злочинності. *UNIVERSUM*. 2024. № 8. С. 124–129. URL: <https://archive.liga.science/index.php/universum/article/view/990>

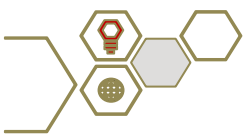
7. Сулейманова С. Р. Порівняльно-правова характеристика цивільного судочинства України та Ізраїлю. *Приватне право в умовах війни: матеріали Всеукр. наук. конф.* (Одеса, 15 листопада 2022 р.). Одеса: Фенікс, 2022. С. 335–339. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c5bfc217-8622-4e22-af59-d61a0d0fef98/content>

8. Сулейманова С. Р. Особливості виконання в Україні судових доручень іноземних судів. *Правове життя сучасної України: у 2 т.: матер. Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.). Одеса: ВД «Гельветика», 2019. Т. 2. С. 610–613. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/774bf04c-d9ac-48f3-90da-9f4e5d5533a5/content>

9. Тимчишин А. М. Особливості використання спеціальних знань під час досудового розслідування. *New Ukrainian law*. 2023. № 2. С. 176–184. URL: <https://doi.org/10.51989/nul.2023.2.24> (дата звернення: 30.11.2024).

10. Казік Т. В. Стратегічне співробітництво України з Європейським поліцейським офісом у галузі протидії транснаціональної організованої злочинності. *Legal sciences: research and european innovations*. 2021. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-074-2-77> (дата звернення: 30.11.2024).

11. The gender policy of Ukraine: considering the EU experience / V. Lukianets-Shakhova et al. *Revista de gestão social e ambiental*. 2023. Vol. 17, No. 4.

P. e03403. URL: <https://doi.org/10.24857/rgsa.v17n4-030> (date of access: 30.09.2024).

12. Tymchyshyn A. M. International experience of using special knowledge in the investigation of counterfeiting. *Actual problems of improving of current legislation of Ukraine*. 2023. No. 61. URL: <https://doi.org/10.15330/apiclu.61.1.26-1.39> (date of access: 30.09.2024).

13. Грицишен Д., Барановська Т., Бутузов В., Соха С. Правові форми, напрями та інструменти міжнародної співпраці в сфері запобігання та протидії злочинності проти економічної системи. *Society and Security*. 2024. № 2–3 (3). DOI: [https://doi.org/10.26642/sas-2024-2-3\(3\)-49-64](https://doi.org/10.26642/sas-2024-2-3(3)-49-64)

14. Колосовський Є., Волошина С. Вплив глобалізації на кримінальний процес. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 3(31). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-3\(31\)-548-560](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-3(31)-548-560) (дата звернення: 30.09.2024).

15. Субот Н. І. Транснаціональність як ознака злочинів у сфері контрабанди трансплантаційних органів та інших анатомічних матеріалів людини. *Juridical scientific and electronic journal*. 2023. № 8. С. 380–383. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-8/87> (дата звернення: 30.09.2024).

16. Малюк В. В. Особливості нормативно-правового забезпечення стратегії протидії транснаціональним організованим злочинним об'єднанням, що загрожують державній безпеці України. *Центральноукраїнський вісник права та публічного управління*. 2024. № 3. С. 104–112. URL: <https://doi.org/10.32782/cuj-2024-3-12> (дата звернення: 09.09.2024).